

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

56-2

BRNO 2015

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 56
Volume 56

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady <i>Head of editorial board</i>	Pavel Kouřil
Redakční rada <i>Editorial board</i>	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veličák
Odpovědný redaktor <i>Editor in chief</i>	Petr Škrdla
Výkonná redakce <i>Assistant Editors</i>	Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba <i>Executive Editors, Typography</i>	Alice Del Maschio
Software <i>Software</i>	Adobe InDesign CS5
Vyobrazení na obálce <i>Cover Picture</i>	Brno-Líšeň, hradisko Staré zámky. Raněstředověké denáry (viz obr. 5, str. 167 a obr. 15, str. 171). <i>Brno-Líšeň, Staré zámky hillfort. Early Middle Ages deniers (see Fig. 5, Pg. 167 and Fig. 15, Pg. 171).</i>
Adresa redakce <i>Address</i>	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk <i>Print</i>	Azu design s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2015

Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR.

Copyright © 2015 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

ká situace. Prozkoumáno bylo celkem 5 zahloubených objektů, přičemž čtyři z nich se dají interpretovat jako dochované nístěje původně nadzemních pecí. Výrazněji do podloží byl zahlouben pátý objekt. Jednalo se o pravidelně obdélnou jámu s téměř příkými stěnami. Ve východní části byly zřetelné dvě menší pravoúhle obdélné zahloubeniny – snad pozůstatky nosných trámů nadzemní konstrukce. V západní části tohoto objektu byla v kratší stěně prozkoumána přibližně polokulová zahloubenina s červeně propálenými stěnami. Jednalo se tedy o pozůstatky větší stavby, která spolu s předchozími pecemi tvořila nejspíše jeden výrobní areál. Ve výplních těchto objektů byly nalezeny zlomky keramiky a v jednom případě ještě menší zlomky zvířecích kostí. Chronologicky náleží vyzvednuté nálezy období 16. – 17. století. Vzhledem k absenci jiného doprovodného inventáře je interpretace celého nálezu nejistá. Nejpravděpodobněji se jedná o pozůstatek výrobního prostoru sloužícího na počátku novověku ke zpracování na zdejších poli vypěstovaných plodin.

Místo nálezu je v souřadnicovém systému S-JTSK určeno bodem y = 576373.33; x = 1180849.04.

Marek Lečbych

Resumé

Dambořice (Hodonín Dist.), „Rovenské“. Furnaces dated back to the 16th – 17th centuries were excavated during a rescue excavation in 2014.

DĚTKOVICE (K. Ú. DĚTKOVICE U PROSTĚJOVA, OKR. PROSTĚJOV)

Kaple sv. Anny. Novověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

Dne 24. října 2014 byl realizován archeologický dohled při stavbě „Oprava a odvodnění kaple sv. Anny v Dětkovicích“, k. ú. Dětkovice u Prostějova, okr. Prostějov (ZM ČR, 1:10 000, list 24-24-17, koordináta 128:167 mm od Z:J s. č.). Zemní práce spočívaly v částečném obnažení základového zdiva stavby a v uložení vzduchového kanálu v místě vstupu do kaple. Výkopy zasáhly mocnou kulturní vrstvu obsahující četné fragmenty novověké keramiky, které ilustrují lidské aktivity předcházející zbudování kaple v roce 1835.

Pavel Fojtík

Resumé

Dětkovice (Kat. Dětkovice u Prostějova, Bez. Prostějov), St. Anna Kapelle. Neuzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

DLOUHÁ LOUČKA (K. Ú. PLINKOUT, OKR. OLOMOUC)

„Ve Zmole“. Těžební šachta. Vrcholný středověk, novověk (?). Záchranný výzkum.

V souvislosti se stavbou polní cesty C3 a záchytného příkopu ZP4 v katastrálním území Plinkout Krajským pozemkovým úřadem pro Olomoucký kraj, pobočka Olomouc, byl 21. 5. 2014 pracovníky Archeologického centra Olomouc zahájen odborný archeologický dohled. Při tomto dohledu byl v jednom z úseků stavby cesty při skrývce provedené na původní prašné komunikaci rozpoznán příznak kruhové těžební šachty. Na základě tohoto nálezu se zde uskutečnil záchranný archeologický výzkum.

Lokalita se zasypanou těžební šachtou se nachází v jihovýchodní části katastru obce Plinkout v extravilánu v trati „Ve Zmole“ v nadmořské výšce 315 m. V bezprostředním okolí šachty jsou pozůstatky staré třeshňové aleje, sadu a rekultivovaná skládka odpadu. Celý tento prostor obklopuje zemědělsky využívaná půda. Místní neoficiální název pro toto místo užívaný od zhruba poloviny 20. století je „Horákův kopec“. Minimálně od začátku 19. století do poválečného odsunu německého obyvatelstva byl znám pod německým názvem Gold-Hübel (Zlatý vrch).

Nejstarší doklady osídlení jsou z období pravěku (neolit/eneolit) a pochází z úpatí jižní strany kopce, kde se nachází zkoumaná těžební šachta. Tímto místem zhruba probíhá hranice mezi katastrem Dolní Dlouhá Loučka a Plinkout. Zde byly před 2. světovou válkou provedeny povrchové sběry, při nichž byly nalezeny pazourky a keramické střepy (Richter a kol. 1998, 83). Osada Plinkout byla založena ve středověku pravděpodobně v průběhu 2. poloviny 13. století. Nejstarší známý název obce v písemných pramenech pochází z roku 1348. Nově založená osada byla součástí Stráleckého panství. Již za svobodných pánů ze Strálku, se uvádí na tomto panství velký počet cizích horníků (myšleno lidí, kteří přicházeli z německy mluvících zemí). Na mnoha místech začaly vznikat doly a někde byla zakládána rýžoviště zlata. Roku 1425 přešla obec ze Stráleckého panství do majetku pánů ze Sovince. V urbářích Sovineckého panství je uvedeno, že ve vsi Plinkoutě byla malá hornická kolonie lidí, kteří měli v obci jen domečky bez polí (Pinkava 1922, 201–202; Richter a kol. 1998, 83). První vrchol dolování zažil Plinkout v roce 1546, tehdy zde bylo 68 dolů, více než v ostatních obcích v okolí. V letech 1570 – 1600 se pracuje v dalších 20 dolech, v následujících 50 letech se měl počet dolů ještě zvýšit. Těžba téměř zanikla za třicetileté války a v provozu zůstalo jen 19 dolů. Od roku 1774 jsou doly v Plinkoutě úplně opuštěny (Richter a kol. 1998, 83–84).

Nalezená šachta tvořila na povrchu pravidelný kruhový půdorys o průměru maximálně 4,70 m. Vrchní zášyp měl středně šedou barvu a téměř pravidelné okraje,